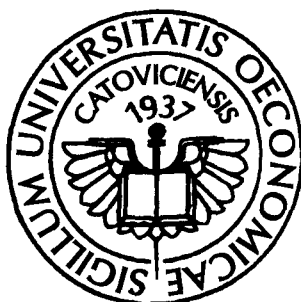

**Barbara Danowska-Prokop,
Helena Przybyła,
Urszula Zagóra-Jonszta**

**LIBERALNE KIERUNKI
WSPÓŁCZESNEJ MYŚLI
EKONOMICZNEJ**

WYDANIE DRUGIE

KATOWICE 2013

SPIS TREŚCI

WSTĘP	9
Rozdział I. NIEMIECKI ORDOLIBERALIZM	13
1. Narodziny ordoliberalizmu	13
2. Cechy niemieckiego ordoliberalizmu	16
3. Główni przedstawiciele ordoliberalizmu i ich dokonania	21
3.1. Walter Eucken – biografia naukowa i poglądy ekonomiczne	21
3.1.1. Porównanie systemów gospodarczych	23
3.1.2. Euckenowska idea „ordo” i jej założenia	24
3.1.3. Rola państwa	25
3.2. Biografia i dorobek naukowy Wilhelma Röpkego	27
3.2.1. Porządek gospodarczy	29
3.2.2. Czym jest ekonomia?	30
3.2.3. Przeciwno monopolom	30
3.2.4. Istota konkurencji	31
3.2.5. Rola państwa	32
3.2.6. Gospodarka planowa	33
4. Realizacja założeń ordoliberalizmu w polityce gospodarczej Niemiec	34
Rozdział II. MŁODSZA SZKOŁA WIEDEŃSKA	41
1. Geneza młodszej szkoły wiedeńskiej	41
1.1. Związki młodszej szkoły wiedeńskiej ze szkołą austriacką	41
1.2. Podstawowe twierdzenia szkoły austriackiej i młodszej szkoły wiedeńskiej	43

2. Prakseologiczna koncepcja ekonomii według Ludwiga von Misesa	45
3. Liberalizm społeczno-gospodarczy Ludwiga von Misesa	47
4. Filozoficzne uwarunkowania teorii ekonomicznej Friedricha A. von Hayeka	50
4.1. Indywidualizm brytyjski	50
4.2. Indywidualizm francuski	53
4.3. Pojęcie i przedmiot ekonomii w rozumieniu Friedricha A. von Hayeka ...	55
5. Dyskusja o gospodarce socjalistycznej, jej racjonalności: Ludwig von Mises, Oskar Lange i Friedrich A. von Hayek	57

Rozdział III. MILTON FRIEDMAN – NA GRUNCIE TEORII SPOŁECZNO-EKONOMICZNEJ .....

1. Źródła monetaryzmu	63
2. Biografia naukowa Milтона Friedmana	65
3. Metoda badawcza Milтона Friedmana	66
4. Problem wolności i demokracji w ujęciu Milтона Friedmana	67
4.1. Wolność wyboru jednostki	67
4.2. Ogólne zadania państwa	69
4.3. Ujemny (negatywny) podatek dochodowy i reforma systemu opieki społecznej	71
4.4. Szkolnictwo i opieka medyczna	73
4.5. Ocena roli związków zawodowych	74
5. Teoria ilościowa pieniądza Milтона Friedmana	75
5.1. Koncepcje ilościowej teorii pieniądza	75
5.2. Teoria popytu na pieniądz	78
5.3. Teoria podaży pieniądza	81
5.4. Teoria dochodu nominalnego	85
6. Problem bezrobocia i inflacji w dorobku Milтона Friedmana	87
6.1. Bezrobocie i naturalna stopa bezrobocia	87
6.2. Inflacja i polityka antyinflacyjna	93

Rozdział IV. TEORIA EKONOMII PODAŻY W UJĘCIU ARTHURA LAFFERA .....

1. Źródła ekonomii podaży (<i>supply – side economics</i>)	97
2. Krzywa Laffera i kłopoty z jej weryfikacją	99

3. Postulaty pod adresem polityki pieniężnej – stagflacja	105
4. Przykłady realizacji założeń teorii ekonomii podaży	106
4.1. Zmiany w amerykańskiej polityce pieniężnej	107
4.2. Polityka fiskalna administracji Ronalda Reagana	108
4.2.1. Reforma systemu podatkowego	108
4.2.2. Zmiany w polityce wydatków budżetowych	109

Rozdział V. TEORIA WYBORU PUBLICZNEGO

JAMESA M. BUCHANANA 113

1. Powstanie i rozwój teorii wyboru publicznego	113
1.1. Krąg problemów rozważanych w teorii wyboru publicznego	113
1.2. Wpływ koncepcji wyboru społecznego Kennetha J. Arrowa	116
1.2.1. Teoremat niemożności	116
1.2.2. Niepewność i ryzyko	117
1.2.3. Decyzje rządu w warunkach niepewności	118
1.2.4. Problem równowagi ogólnej	119
2. James M. Buchanan – właściwy twórca teorii wyboru publicznego	120
2.1. Pojęcie i przedmiot ekonomii politycznej	120
2.2. Indywidualizm metodologiczny ekonomii wyboru publicznego	122
2.2.1. Zasada indywidualizmu	122
2.2.2. Hipoteza <i>homo oeconomicus</i>	123
2.2.3. Idea umowy społecznej	124
2.2.4. Ład społeczny	125
3. Ekonomiczna teoria państwa i instytucji politycznych	127
3.1. Charakterystyka rynku politycznego	127
3.2. Państwo opiekuńcze czy państwo redystrybucyjne	128
3.2.1. Dobra publiczne a reguły głosowania	130
3.2.2. Dobra publiczne a dobra prywatne	132
4. Teoria politycznego cyklu koniunkturalnego	136

Rozdział VI. ROBERT E. LUCAS A NOWA

MAKROEKONOMIA KLASYCZNA

(TEORIA RACJONALNYCH OCZEKIWAŃ) 139

1. Narodziny teorii racjonalnych oczekiwań	139
2. Robert E. Lucas – czołowa postać nowej makroekonomii klasycznej	140

3. Rola oczekiwań w nowej makroekonomii klasycznej	143
3.1. Hipoteza racjonalnych oczekiwań	143
3.2. Ciągłość „opróżniania się” rynków	145
3.3. Hipoteza łącznej podaży	146
4. Inspiracje monetarystyczne	147
5. Teoria równowagi cyklu koniunkturalnego	148
6. Implikacje dla polityki państwa	150
7. Kontrowersje wokół teorii racjonalnych oczekiwań	153
8. Wnioski końcowe	154
ZAKOŃCZENIE	157
BIBLIOGRAFIA	162